

ใบงานที่ ๒ เรื่อง การระบุความรู้จากการอ่านสารานุกรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พินิจภาษา พิจารณาสาร
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การระบุความรู้จากเรื่องที่อ่าน
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่อง “ประเพณีลอยกระทง” จากสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่มที่ ๔๑ แล้วตอบคำถามตามประเด็นที่กำหนดให้

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูกต้อง (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- น้ำคือสิ่งจำเป็นของชีวิต คนไทยจึงสร้างถิ่นฐานใกล้แม่น้ำ ด้วยถือว่าเป็นที่พึ่งพาอาศัย
- คนไทยผูกพันกับแม่น้ำ จึงทำให้เกิดประเพณีเกี่ยวกับแม่น้ำ เช่น การขอฝน งานบุญบั้งไฟ การแข่งเรือเพื่อเสี่ยงทายน้ำ และประเพณีลอยกระทง
- ชาวบ้านจัดงานลอยกระทงเนื่องจากเกรงกลัวพระแม่คงคา
- ประเพณีลอยกระทงจัดขึ้นเพื่อรำลึกถึงบุญคุณแม่น้ำ และขอขมาที่ทำให้ลำน้ำสกปรก
- วันลอยกระทงตรงกับวันเพ็ญ เดือน ๑๒ หรือ วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือนพฤศจิกายน
- กระทงประดิษฐ์จากวัสดุธรรมชาติ เช่น กาบกล้วย ใบตอง ประดับด้วยดอกไม้สด และรูปเทียน
- กระทงที่ได้รับความนิยมจากอดีตสืบต่อมาจนถึงปัจจุบันคือกระทงที่ทำมาจากโพงเพราะมีน้ำหนักเบา สะดวกในการประดิษฐ์กระทง
- ประเพณีลอยกระทงแสดงถึงวัฒนธรรมของคนไทยที่มีความสัมพันธ์ และผูกพันกับธรรมชาติ

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนนำความรู้จากการอ่านเรื่อง “ประเพณีลอยกระทง” มาเขียนเรียบเรียงให้ได้ใจความที่สมบูรณ์

.....

.....

.....

.....

.....

บทความจากสารานุกรม เรื่อง ประเพณีการลอยกระทง

ชีวิตของคนไทยผูกพันอยู่กับแม่น้ำลำคลอง สายน้ำนำความชุ่มเย็นหล่อเลี้ยงไร่นา ป่าสวนให้อุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งสำคัญของการทำมาหากินและเป็นเส้นทางให้ผู้คนสัญจรติดต่อกันไปมาหากัน

น้ำคือสิ่งจำเป็นของชีวิต คนไทยจึงสร้างถิ่นที่อยู่และรวมกันอยู่เป็นชุมชน ใกล้แม่น้ำ ชาวบ้านบูชาพระแม่คงคา ด้วยถือว่าเป็นที่พึ่งพาอาศัย เกิดประเพณีเกี่ยวกับน้ำ เช่น การขอฝน งานบุญบั้งไฟ การแข่งเรือเพื่อเสี่ยงทายน้ำ และประเพณีที่นิยมจัดกันแพร่หลาย คือ ประเพณีลอยกระทง

วันเพ็ญ เดือน ๑๒ หรือ วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน พฤศจิกายน สายน้ำเปี่ยมฝั่ง พระจันทร์เต็มดวงกระจ่างฟ้า ในคืนที่ธรรมชาติสวยงามเช่นนี้ ชาวบ้านซึ่งส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร มีเวลาว่างรอการเก็บเกี่ยว จึงจัดประเพณีลอยกระทง เพื่อรำลึกถึงบุญคุณของแม่น้ำ และขอขมาที่ได้ทำให้ลำน้ำมีสิ่งสกปรก

บางชุมชนลอยกระทงเพื่อบูชารอยพระพุทธรูปที่หาดทรายริมฝั่งแม่น้ำนัมมทานที ภูเขาท้าวพกาพรหมซึ่งเป็นแม่กาเผือก แม่ของพระพุทธรูปเจ้า ๕ พระองค์ในอดีตชาติ การลอยกระทงจึงถือเป็นงานบุญอย่างหนึ่ง มีการประดิษฐ์กระทงจากวัสดุธรรมชาติ เช่น กาบกล้วย ซึ่งบางทีก็มีใบตองพับเย็บซ้อนกันเป็นรูปดอกบัว ประดับด้วยดอกไม้สดและธูปเทียน เมื่อถึงวันเพ็ญ เดือน ๑๒ ชาวบ้านพากันไปที่ท่าน้ำ จุดเทียนสว่าง และ ยกกระทงขึ้นอธิษฐาน เสร็จแล้วบรรจง วางกระทงลงลอยไป

ประเพณีลอยกระทงแสดงถึงวัฒนธรรมของคนไทยที่มีความสัมพันธ์ และผูกพันกับธรรมชาติเกิดการสร้างสรรค์ ศิลปะและงานประดิษฐ์ที่งดงามตลอดจนการจัดพิธีกรรมเรียบง่าย สร้างบรรยากาศที่รื่นเริงในครอบครัวและชุมชน

สมชาย นิลอาธิ. (๒๕๕๙). ประเพณีลอยกระทง สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดย

พระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. ๔๑ : ๗-๘.